

Hospital Universitari
MútuaTerrassa

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Anestesiologia, Reanimació i Tractament del Dolor

Guia Unitat Docent

GUIA UNITAT DOCENT ANESTESIOLOGIA, REANIMACIÓ I TRACTAMENT DEL DOLOR

Cap de la Unitat Docent: Dra. Carme Pérez Torrentó

Tutors:

Dr. Jesús A. Martínez Pérez

Dr. Magín Morales Morales

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data: 2019

Índex

1. Carta de benvinguda	4
2. Descripció del Servei d'Anestesiologia.....	5
3. Organització del Servei.....	7
4. Activitat assistencial	8
5. Activitat docent	9
6. Activitat d'investigació	10
7. Programa/pla de rotacions	11

1. Carta de benvinguda

Benvingut/da al Servei d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor.

En nom del Servei, et donem la benvinguda i agraïm l'interès que has mostrat elegint la plaça de resident d'Anestesiologia al nostre hospital. Esperem que durant els quatre anys de formació en aquesta especialitat puguis assolir els objectius i valors necessaris per desenvolupar correctament aquesta professió. És necessari, doncs, que pensis en la importància que té la teva dedicació per consolidar la teva formació, sense oblidar mai la responsabilitat que tens com a metge i el lligam laboral que tens amb el nostre hospital.

Desitgem que durant aquests quatre anys mantinguis la teva il·lusió i aprofitis aquesta formació.

Ben cordialment,

Dr. Carme Pérez Torrentó
Cap de Servei d'Anestesiologia

Dr. Jesús A. Martínez Pérez
Dr. Magín Morales Morales
Tutors d'Anestesiologia

2. Descripció del Servei d'Anestesiologia

La nostra activitat assistencial es desenvolupa principalment al Bloc Quirúrgic, però existeixen altres àrees a on som part activa del procés assistencial del pacient:

Bloc Quirúrgic

1. Quiròfans: el Bloc Quirúrgic consta de 17 quiròfans repartits en tres plantes de l'Edifici Torre Hospital. A la planta 1 hi ha la Unitat de Cirurgia sense Ingrés i el nou grup de quiròfans de cirurgia major; a les plantes 2 i 3, els quiròfans de cirurgia major. Les especialitats quirúrgiques que s'hi duen a terme són: cirurgia general, cirurgia ortopèdica i traumatologia, neurocirurgia, cirurgia vascular, cirurgia urològica, cirurgia toràcica, cirurgia ginecològica, cirurgia otorrinolaringològica, cirurgia maxil·lofacial, cirurgia oftalmològica, cirurgia pediàtrica i cirurgia d'urgències
2. Reanimació postquirúrgica: cada planta té la seva pròpia sala de reanimació.

Àrea Obstètrica

L'Àrea Obstètrica està ubicada a la planta 2 de l'Edifici Torre Hospital. Està distribuïda en sis sales de parts, tres sales de dilatació i un quiròfan (a on es realitzen cesàries i d'altres procediments obstètrics)

Valoració preoperatòria

1. Consulta de Valoració preoperatòria (Edifici Estació)
2. Valoració preoperatòria a pacient ingressat o urgent (Edifici Torre Hospital i Històric, a les plantes d'hospitalització, Servei d'Urgències i Servei de Medicina Intensiva)

Anestèsia fora de quiròfan

1. Servei de Radiodiagnòstic (Edifici Torre Hospital, planta -2)
2. Gabinets d'Exploracions (Edifici Consultes Externes, planta -1)): procediments digestologia, pneumologia i cardiologia
3. Atenció al pacient psiquiàtric (Edifici Torre Hospital, sala de reanimació planta 3)
4. Atenció al pacient cardiològic (Edifici Torre Hospital, sala d'hemodinàmica planta -2)
5. Unitat High Intensity Focused Ultrasound o HIFU (Edifici Torre Hospital, planta -2)

Reanimació

1. Atenció inicial al Pacient Politraumàtic o Crític: sala d'emergències d'Urgències (Edifici Torre Hospital, planta -1)
2. Equip d'aturades (qualsevol ubicació de l'hospital)

Unitat de Dolor Agut (UDA)

1. Plantes d'hospitalització (Edifici Torre Hospital i Edifici Històric)
2. Unitat de Cures Intensives i Semi-Intensives (Edifici Torre Hospital, plantes 4 i 5)

Clínica del Dolor

1. Consulta de la Clínica del Dolor (Edifici Estació)
2. Procediments mínimament invasius de Clínica del Dolor (Edifici Torre Hospital al Bloc Quirúrgic)

L'activitat docent en forma de sessions es desenvolupa a les següents ubicacions:

1. Edifici Docent, planta 1, sala tèxtil: sessions clíniques del Servei d'Anestesiologia
2. Edifici Docent, planta 1, sala d'actes: sessions multidisciplinàries
3. Edifici Torre Hospital, planta 0, sala de sessions: sessions clíniques de residents d'Anestesiologia

D'altres llocs d'interès són:

1. Sales de Treball del Servei d'Anestesiologia (Edifici Torre Hospital, planta 2)
2. Despatx de Cap de Servei d'Anestesiologia (Edifici Torre Hospital, planta 3)
3. Despatx de Supervisió del Bloc Quirúrgic (Edifici Torre Hospital, planta 3)

3. Organització del Servei

El Servei d'Anestesiologia està format per 27 metges adjunts, una responsable de Servei (Dra. Pérez Torrentó), un coordinador assistencial (Dr. Balsells) i metges residents d'Anestesiologia.

La coordinació i orientació docent de la nostra especialitat està representat per dos tutors (Dr. Martínez i Dr. Morales).

Unitats del Servei d'Anestesiologia:

- Unitat de Dolor Crònic: Dra. Pérez Torrentó, Dr. Serra, Dr. Duca i Dr. Clave
- Unitat de Dolor Agut: Dr. Balsells (referent)

Participació en comitès clínics assistencials hospitalaris:

- Comitè d'Àrea Quirúrgica: Dra. Pérez Torrentó
- Comitè de Mortalitat: Dr. Balsells
- Comitè de Seguretat del Pacient: Dra. Pérez Torrentó
- Comitè de Farmàcia: Dra. Pérez Torrentó
- Comitè d'Avaluació Política Transfusional: Dra. Balsells
- Comitè d'Interrupció Legal de l'Embaràs: Dr. Balsells
- Comitè de Tutors: Dr. Martínez i Dr. Morales
- Comitè de Dolor Agut: Dr. Balsells (president)
- Comitè d'Aturada Cardíaca: Dr. López i Dr. Morales
- Comitè d'Atenció al Pacient Politraumàtic: Dr. López i Dra. Pérez Poquet
- Comitè d'Organització i Coordinació de la Unitat del Raquis: Dra. Pérez Torrentó
- Comitè de Transfusió de Sang i Hemoderivats: Dr. Morales

Participació en grups de treball assistencials interns o multidisciplinaris:

- Grup de treball en cirurgia toràcica: Dr. Martínez, Dra. Cebrián, Dra. Benito i Dr. Mestres
- Grup de treball en neurocirurgia: Dra. Clemente, Dra. Lacambra Dr. Berbel i Dr. Fontao
- Grup de treball en cirurgia ginecològica, obstetrícia, cirurgia pediàtrica i otorinolaringologia: Dra. Pérez Poquet, Dra. Llobet, Dra. Sánchez, Dr. López i Dra. Serrano
- Grup de treball per a Anestèsia Fora de Quiròfan: Dr. Morales, Dr. Martínez, Dra. Redondo i Dr. Pérez
- Grup Multidisciplinari d'atenció al pacient amb fractura de fèmur: Dra. Novellas i Dra. Gómez
- Grup de treball de Cirurgia General: Dra. Rodríguez, Dra. Verdaguer i Dra. Celdrán Participants del Grup espanyol multidisciplinari en càncer colo-rectal. Programa estratègic transfusional per a cirurgia colo-rectal. Circuit Ràpid en Cirurgia Hepàtica

- Grup Multidisciplinari de recuperació intensiva funcional en cirurgia ortopèdica de maluc i genoll: Dr. Balsells, Dra. Novellas i Dra. Gómez. Programa estratègic transfusional per artroplasties

4. Activitat assistencial

L'activitat assistencial del Servei d'Anestesiologia i Reanimació en xifres és la següent:

	Any 2017	Any 2016	Any 2015
Cirurgia major	21.588	20.465	20.539
Cirurgia major ambulatoria*	11.842	6.797	7.621
Cirurgies d'urgències	2.866	2.954	2.471
Intervencions Clínica del Dolor	1.023	1.036	1.044
Parts	1.792	1.855	1.836
Cesàrees	470	482	478
Preoperatoris CC.EE.	11.959	11.094	10.005
Preoperatoris ingressats	433	483	449
Atenció codi PPT	138	186	171
Atenció codi aturades	37	48	--

* Al 2017 s'inclouen dades d'Aptima

5. Activitat docent

La formació docent del resident d'Anestesiologia es desenvolupa sobre la base del programa oficial d'Anestesiologia i Reanimació de la Comisión Nacional de Especialidades (1996) i de la planificació de rotacions de l'especialitat de la Societat Catalana d'Anestesiologia, Reanimació i Terapèutica del Dolor (SCARTD).

Mitjans docents:

- Bloc Quirúrgic, Àrea Obstètrica, Reanimació Postquirúrgica, Unitat de Cirurgia sense ingrés, Consultes Externes i Sala d'Emergències del Servei d'Urgències
- Sala de Treball del Servei d'Anestesiologia (Edifici Torre Hospital, planta 2): 2 ordinadors i fons bibliogràfic
- Unitat de Documentació (Edifici Torre Hospital, planta 0): llibres, revistes i catàlegs electrònics. ClinicalKey. Accés a Proxy UB
- Edifici Docent: sales de sessions, sales de treball i d'ordinadors
- Maniquí SimMan Essential: simulador de pacient adult per a l'aprenentatge d'habilitats crítiques en el maneig de la via aèria, àmbit respiratori, cardíac i circulatori

Dins del programa docent es fan les següents activitats:

- Sessions clíniques del Servei d'Anestesiologia: es fa una sessió clínica setmanal amb el responsable de Servei, impartida per un metge adjunt i ocasionalment per un resident com a part de la seva formació
- Sessions monogràfiques i seminaris de residents d'Anestesiologia: s'imparteixen setmanalment entre els residents de l'especialitat i tutoritzada per d'altres membres del servei
- Sessions bibliogràfiques: periòdicament s'intercalen entre les sessions clíniques setmanals les sessions bibliogràfiques
- Sessions hospitalàries multidisciplinàries: s'organitzen periòdicament i hi participen un o diversos departaments de l'hospital, ja que són sessions d'interès comú
- Sessions conjuntes formatives amb els serveis de Radiologia, Pneumologia, Cardiologia i UCI dedicades als residents.
- Sessions formatives impartides pels tutors a l'ACMCB (formació continuada de la SCARTD)
- Cursos d'interès docent (politraumàtics, intubació difícil, teràpia transfusional, actualitzacions anestèsia...)
- Assistència i participació en els congressos de l'especialitat: regionals (SCARTD, SCD), nacionals (SEDAR i ESRA) i internacionals (ESA)

6. Activitat d'investigació

El Servei d'Anestesiologia, Reanimació i Tractament del Dolor dona suport a la realització de treballs de recerca per a la publicació a revistes i comunicacions a congressos, amb el suport de la Fundació Mútua Terrassa.

- Línies d'investigació actuals o en projecte:
  - Seguretat i eficiència a gabinets d'exploració: BIS, TCI i capacitació infermeria en sedacions. Grup de Treball d'anestèsia fora de quiròfan (en projecte)
  - Terapèutica del dolor agut postoperatori:
    - Anestèsia regional a cirurgia de mama: eficàcia del bloqueig ecoguiat de les branques cutànies anteriors i laterals dels nervis intercostals amb levobupivacaïna al 0,25% en cirurgia conservadora de mama. Estudi randomitzat, controlat, prospectiu i doble cec. Dra. Pérez Poquet, treball de recerca
    - Estudi dolor en cesàries. Dra. Pérez Poquet
    - Estudi cefalea postpunció dural. Dra. Pérez Poquet
  - Terapèutica del dolor crònic:
    - Estudio epidemiológico, observacional, prospectivo, para evaluar la relación entre la empatía médico-paciente y el alivio del dolor y de la calidad de vida, en unidades de dolor: Dr. Echevarría, treball de recerca multicèntric
  - Recuperació intensiva funcional en cirurgia ortopèdica i traumatològica. Dra. Novellas i Dra. Gómez
  - Recuperació intensiva funcional en cirurgia general. Dra. Rodríguez, Dra. Celdrán i Dra. Verdaguer.

Consultar Memòria del servei per a conèixer els estudis realitzats prèviament.

7. Programa/pla de rotacions

El programa de residents d'Anestesiologia i Reanimació de l'Hospital Universitari Mútua Terrassa (HUMT) permet desenvolupar l'activitat assistencial, docent i d'investigació necessària per assolir les competències a l'especialitat.

Els representants de Docència de la Junta de la SCARTD i els tutors de les 19 unitats docents han elaborat la planificació de rotacions de l'especialitat amb unes recomanacions comunes, tenint com a referent el Programa de la Comisión Nacional de Anestesiología y Reanimación. L'objectiu d'aquestes és unificar l'especialitat entre els diferents hospitals de Catalunya. Com a resultat d'aquestes recomanacions, per a cada rotació hi existeixen uns objectius teòrics específics, unes habilitats a assolir (amb un nombre mínim d'actes anestèsics a realitzar) i unes referències bibliogràfiques bàsiques. Aquests criteris són orientatius i adaptables a les característiques de cada hospital i servei.

Des del punt de vista teòric, es segueix un programa comú per a tots els residents de l'especialitat a Catalunya, amb una avaluació anual dels continguts. Aquest programa està organitzat i tutoritzat per la SCARTD amb seu a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears (ACMCB).

De forma orientativa, les rotacions estan distribuïdes segons l'any de referència de la manera següent:

- **Resident de primer any**
  - Rotació per les especialitats mèdiques de cardiologia, pneumologia, radiologia i medicina d'urgències
  - Rotació per anestèsia en cirurgia ginecològica i obstètrica
  - Valoració preoperatòria

- **Resident de segon any**
  - Rotació per anestèsia en cirurgia ortopèdica i traumatologia i cirurgia general
  - Rotació per medicina intensiva

- **Resident de tercer any**
  - Rotació per anestèsia en cirurgia urològica, cirurgia vascular, cirurgia major ambulatoria i cirurgia pediàtrica
  - Clínica del Dolor

- **Resident de quart any**
  - Rotació per anestèsia en cirurgia cardíaca, cirurgia toràcica, neurocirurgia, cirurgia otorinolaringològica i maxil·lofacial i oftalmològica
  - Anestèsia fora de quiròfan

La formació en anestèsia en cirurgia cardíaca es realitza com a rotació externa. La formació en anestèsia en cirurgia pediàtrica i reanimació d'urgències es completa amb rotacions externes. Existeix la possibilitat de fer rotacions lliures segons les preferències del resident.

Guia revisada i actualitzada gener del 2019

Jesús A. Martínez Pérez
Magín Morales Morales
Tutors de Residents de Anestesiologia i Reanimació

maginmorales@mutuaterrassa.es

jamartinez@mutuaterrassa.es